

[REDACTED]

18/01/2024

Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Mazowieckie w Płocku,
Urząd Miasta Krakowa, Urząd Miasta Płocka

Szanowni Państwo,

nazywam się [REDACTED] i mieszkam we Francji, gdzie pracuję na Uniwersytecie [REDACTED]. W tym liście chciałbym zwrócić Państwa uwagę na kilka jakże ciekawych i myślę, że dość obiecujących europejskich inicjatyw powiązanych z architekturą i sztuką przełomu XIX i XX wieku. Państwa miasta oraz muzea związane są z architekturą i sztuką okresu co tłumaczy powód skierowania tego listu do Państwa. Tematyka tego listu nie jest powiązana z moją pracą naukową, a moimi zainteresowaniami dlatego przepraszam jeśli nadużywam w tym liście terminologii, mam nadzieję, że ewentualne błędy nie wpłyną na całościowy odbiór zawartych informacji i spostrzeżeń.

Art nouveau czy raczej secesja jak określa się ten nurt artystyczny w Polsce, przeżywa na nowo międzynarodowy rozkwit. Wiele miast dokonuje szeroko zakrojonych renowacji, badań naukowych związanych z historią nie tylko budynków czy sztuki okresu, ale i osób, które te budynki czy inne dzieła tworzyły. Otwierają się nowe muzea, istnieją pisma popularnonaukowe na temat architektury i sztuki okresu. W końcu istnieją międzynarodowe organizacje skupiające nie tylko miłośników tego nurtu, ale również i miasta związane z architekturą i sztuką secesyjną.

Z racji moich upodobań jestem, można by rzec na bieżąco i niestety, z tego co wiem to brak reprezentantów polskich instytucji i miast na konferencjach czy też w szeregach członków organizacji skupionych wokół secesji. Pewnego rodzaju zwrot miał miejsce podczas ostatniego kongresu coupDeFouet, który odbył się na przełomie czerwca i lipca 2023 roku w Barcelonie. Podczas tej edycji coupDeFouet o polskiej architekturze secesyjnej mówiła Pani Jana Terlecka z Biura Dziedzictwa we Lwowie na Ukrainie. Pani Terlecka opowiadała o pracach remontowych oraz o historii i dziedzictwie miasta Lwowa wspominając również architektów mających wpływ na Lwów. Prezentacja Pani Terleckiej przyciągnęła ogromną uwagę ze strony osób, które przyjechały na kongres, co skłania mnie do przekonania, iż secesja Europy

Środkowo-Wschodniej nie jest dobrze znana, poza być może Rygą. Innym miłym akcentem z ostatnich lat była wystawa na temat Młodej Polski zorganizowana przez niektórych z Państwa i William Morris Gallery w Londynie. Cudowna publikacja wydana na potrzeby tejże wystawy nie schodzi z języków osób interesujących się sztuką okresu.

Uważam, że Polska ze swoim dziedzictwem secesyjnym oraz unikatowymi dla naszego kraju nurtami jak Młoda Polska ma ogromny potencjał kulturowy, a co za tym idzie turystyczny. Potencjał, który nie jest moim zdaniem do końca wykorzystany, a który przy dzisiejszych trendach mógłby dla miast i kraju generować dodatkowy napływ turystów również z zagranicy, a przez to mieć realny wpływ na promocję ojczyzny. Myślę, że przy odpowiednich chęciach i inicjatywie moglibyśmy już teraz umieścić Polskie instytucje i miasta na mapie dziedzictwa kulturowego okresu przełomu XIX i XX wieku. Pozwoliłem sobie w dalszej części tego list przedstawić kilka kroków, które uważam za kluczowe w kontekście promocji Polskiego dorobku kulturowego wspomnianego okresu.

Myślę, że pierwszym krokiem byłoby dołączenie do Europejskiej sieci miast i instytucji tj. muzeów związanych z dziedzictwem Art Nouveau. Jedną z istotniejszych tego typu organizacji jest Réseau Art Nouveau Network (<https://www.artnouveau-net.eu/>). Tak się składa, że organizacja ta dnia **1/02/2024** organizować będzie webinar poświęcony aspektom jej funkcjonowania i temu, jak miasta i instytucje mogą dołączyć do organizacji. Uważam, że jest to wymienita okazja dla Państwa, by rozeznaczyć się w temacie i naprawdę liczę, że ktoś z Płocka i Krakowa się na tym webinarze pojawi. Więcej informacji mogą Państwo znaleźć tutaj: <https://ssl.eventilla.com/artnouveauwebinar>

Innym działaniem byłoby ukazanie Polskiej sztuki i architektury okresu w międzynarodowych publikacjach, także tych popularnonaukowych, takich jak magazyn CoupDeFouet (<http://www.artnouveau.eu/en/magazine.php>) czy obecność polskich naukowców na konferencjach typu kongres CoupDeFouet, który jest regularnie organizowany przez organizację powiązaną z Barceloną (<http://www.artnouveau.eu/en/index.php>). Myślę, że część tej ważnej pracy wykonali autorzy książki „Young Poland — The Polish Arts and Crafts Movement”, w tym Profesor Andrzej Szczerski. Ale istnieją również inne świetne książki, które nie doczekała się niestety wydań w innych językach.

Na koniec już chciałbym powiedzieć, że uważam, iż należy zadbać o wyremontowanie budynków secesyjnych w odpowiednim stanie i zadbać o ich

remonty zgodne z charakterem historycznym oraz utworzenie odpowiedniej dokumentacji historycznej i architektonicznej. Tego typu inicjatywy wymagają współpracy pomiędzy miastem a właścicielami budynków i choć wiążą się też z kosztami to odpowiednie środki na cele związane z secesją były już przekazywane innym miastom przez Unię Europejską, lub World Monument Fund (<https://www.wmf.org/>). Myślę więc, że przy odpowiednich chęciach środki takie z czasem udałoby się pozyskać.

Pozostaje mi już tylko zakończyć mój list stwierdzeniem, że Polska posiada niezwykle potencjał kulturowy, który czasami zdaje się leżeć jak nieoszlifowany diament w ziemi i czeka na ludzi z inicjatywą i chęciami. Mam nadzieję, że mój list zmobilizuje Państwa do nowych inicjatyw związanych z zachowaniem i promowaniem secesyjnego dziedzictwa kulturowego. Myślę, że część z tych wymienionych przeze mnie można by częściowo zrealizować już teraz przy minimalnym nakładzie środków.

Jeśli mielibyście Państwo pytania lub potrzebowali pary rąk, która mogłaby wspomóc Państwa starania, związane z tematyką tego listu to pragnąłbym wyrazić moje zainteresowanie pomocą, gdyż los zabytków i naszego europejskiego dziedzictwa kulturowego nie jest mi obojętny.

Z wyrazami szacunku,

Do wiadomości: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków — Kraków,
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków — Płock,